
Remissvar från Gislaveds kommun

Datum: 22 maj 2025

Till: Arbetsmarknadsdepartementet

Diarienummer: A2025/00455

Ärende: Remissvar avseende betänkandet *Etableringsboendelagen – ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända* (SOU 2025:35)

Sammanfattning

Gislaveds kommun ställer sig i huvudsak positiv till förslagen i SOU 2025:35, särskilt avseende ökat kommunalt inflytande och införandet av etableringsboende som en tidsbegränsad boendelösning. Vi ser detta som ett steg mot en mer hållbar och integrerad bosättningspolitik. Samtidigt framhåller vi behovet av att beakta kommunens specifika förutsättningar och resurser för att säkerställa en effektiv implementering.

Kommunens synpunkter

1. Ökat kommunalt inflytande

Vi välkomnar förslaget att kommunerna ska ges större möjlighet att påverka antalet nyanlända som anvisas. Detta skulle möjliggöra en bättre anpassning till lokala förhållanden och resurser. Dock bör det säkerställas att systemet inte leder till en oproportionerlig fördelning av nyanlända till vissa kommuner, vilket kan belasta deras kapacitet och leda till negativa konsekvenser för både nyanlända och etablerade invånare.

2. Etableringsboende som tidsbegränsad lösning

Förslaget om att etableringsboendet ska vara tidsbegränsat till tre år och kopplat till aktivt deltagande i samhällslivet och arbetsmarknaden är positivt. Detta kan bidra till snabbare integration och minskat utanförskap. Vi anser dock att det är viktigt att det finns tillräckligt med stöd och resurser för att hjälpa nyanlända att uppfylla dessa krav, särskilt i mindre kommuner med begränsade resurser. Också av stor vikt att kommunerna omgående får stöd för uppföljning och konsekvensbeskrivning kring förutsättningarna om individerna inte förhåller sig till regelverket. Dvs kommun fattar beslut om att rätten till etableringsboende ska upphöra. Vad har migrationsverket för möjligheter att agera i denna typ av frågor och hur snabbt sker denna process?

Det ställs inga krav på vilka boendelösningar en kommun skall ordna. För att skapa en likvärdighet önskar vi någon typ av riktmärke i denna fråga.

3. Ekonomiska och praktiska förutsättningar

Idag ser vi att majoriteten av familjerna som är inskrivna på arbetsförmedlingen och i etableringsprogrammet är i behov av kompletterande ekonomiskt bistånd för att försörja sig. Vi föreslår en översyn av etableringsersättningen och en höjning av den ersättningen för att individerna skall vara självförsörjande som en del i en lyckad integration.

Vi önskar ett förtydligande kring kommunernas möjligheter att ta ut en hyreskostnad om individerna är självförsörjande under tiden som de bor i etableringsboende.

4. Flexibilitet och lokalt anpassade lösningar

Vi stödjer förslaget om att etableringsboenden ska kunna vara tillfälliga och lokalt anpassade. Detta ger kommunerna möjlighet att utforma lösningar som bäst passar deras specifika förhållanden. Det är dock viktigt att det finns tydliga riktlinjer och stöd för att säkerställa kvalitet och rättssäkerhet i dessa lösningar. Vi önskar att det fortsättningsvis också finns ett nedre tak för mottagande av nyanlända. Annars riskerar vi att hamna i än mer segregerade områden där kommuner som har goda förutsättningar för boende kommer att få ta ett större ansvar. Dessa områden kan redan idag vara områden med ett utanförskap.

Slutsats

Gislaveds kommun ser positivt på de föreslagna förändringarna i SOU 2025:35 och anser att de kan bidra till en mer hållbar och effektiv bosättningspolitik för nyanlända. Vi framhåller dock vikten av att beakta kommunernas specifika förutsättningar och behov av resurser för att säkerställa en framgångsrik implementering av etableringsboende.

Vi ser fram emot fortsatt dialog och samarbete för att utveckla och implementera dessa förslag på ett sätt som gynnar både nyanlända och etablerade invånare i Gislaveds kommun.